

ЗАТВЕРДЖЕНО

протоколом Вченої ради МДУ
від 20.06.2024 № 13 від
20.06.2024

введено в дію наказом МДУ
20.06.2024 № 85

ПРОГРАМА

підвищення рівня іншомовної комунікативної компетентності учасників освітнього процесу МДУ на 2024-2026рр. “Mastery English MSU”

1. Програма “MasteryEnglish MSU” спрямована на досягнення відповідності міжнародним і національним вимогам щодо рівня володіння англійською мовою (АМ) учасниками освітнього процесу Маріупольського державного університету (далі – Університет), для забезпечення реалізації принципів міжнародної академічної мобільності та інтернаціоналізації освіти, задекларованих в Концепції розвитку англійської мови у МДУ та Стратегії інтернаціоналізації МДУ, і закріплених у Стратегічному плані розвитку МДУ.

Програма охоплює заходи щодо вивчення англійської мови в рамках освітнього процесу і спрямована на забезпечення комплексної модернізації процесу викладання навчальних дисциплін англійською мовою на всіх рівнях вищої освіти (рівнева модель) в МДУ. Необхідність реалізації Програми заснована на визнанні володіння англійською мовою на рівні B2 однією з найважливіших компетентностей учасників освітнього процесу Університету (Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти CEFR).

Програма розрахована на **2 роки**, (2024-2025; 2025-2026 навч. роки).

Етапи реалізації Програми представлено у Дорожній карті (Додаток 1).

2. Метою Програми є підвищення рівня володіння англійською мовою та подальший розвиток іншомовної професійно-орієнтованої комунікативної компетентності учасників освітнього процесу з усного та писемного мовлення на рівні, необхідному та достатньому для здійснення професійної діяльності.

Досягнення іншомовної комунікативної компетентності на рівні B2 лежить в основі реалізації принципу академічної мобільності, забезпечує можливість опанування освітніх програм та навчальних дисциплін (освітніх компонент) англійською мовою.

Успішне засвоєння навчальної дисципліни «Англійська мова» на першому (бакалаврському) рівні ВО забезпечує можливість отримання здобувачами вищої освіти міжнародного сертифікату, успішного складання ЄВІ для вступу в

магістратуру. Для вимірювання дієвості заходів Програми вводяться індикатори, що дозволяють контролювати перебіг їх виконання.

3. Учасники Програми:

- кафедра англійської філології та кафедра прикладної філології;
- випускові кафедри;
- науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти.

У рамках реалізації Програми кафедри Університету потенціують зусилля, спрямовані на підвищення рівня іншомовної комунікативної компетентності учасників освітнього процесу.

3.1. Завдання кафедр англійської філології та прикладної філології.

Діяльність кафедр спрямована на формування іншомовної компетентності у здобувачів вищої освіти за всіма видами мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо) на рівні не нижче B2, при цьому базовим підходом є поетапне впровадження 4-х моделей використання англійської мови:

- **English for General Purposes (EGP)** – англійська мова для загальних цілей),
- **English for Academic Purposes (EAP)** – англійська мова для академічного спілкування),
- **English for Specific Purposes (ESP)** – англійська мова для спеціальних цілей),
- **Business English (BE)** – англійська мова для ділового спілкування).

Зміст навчальних дисциплін «Англійська мова» (ОС «Бакалавр», 2-7 семестри), «Іноземна мова у професійному середовищі» (ОС «Магістр», 1 семестр) та «Наукова комунікація іноземною мовою» (ОС «Доктор філософії», 1-2 семестри), що є обов'язковими компонентами всіх освітніх програм МДУ, повністю включає у себе вищезазначені моделі.

У рамках моделі **EGP** формуються навички усного та писемного спілкування англійською мовою, мовні й мовленнєві навички (лексика, граматики, фонетика), вміння продукувати англійською мовою повідомлення щодо презентації набутих знань, пошуку й аналізу інформації та власної точки зору на запропоновану тему тощо.

У рамках моделі **EAP** формуються навички академічного усного та писемного мовлення (у всіх видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, читанні, письмі та говорінні), синтезуються вміння спілкування в академічному середовищі, опрацювання та продукування текстів різних типів та жанрів, створення й засвоєння академічного словникового запасу.

Модель **ESP** передбачає використання англійської мови для специфічних галузей знань та професійної діяльності. На відміну від загальноосвітньої моделі (**EGP**), **ESP** орієнтована на формування та розвиток прикладних мовних і комунікативних навичок, необхідних фахівцям певної галузі. Її застосування дозволяє на більш високому рівні сформувати професійно спрямовані мовно-мовленнєві вміння та навички. Навчання будується із застосуванням типових текстів, термінології та комунікативних ситуацій фахової діяльності. Це сприяє швидкому

оволодінню мовою для фахових цілей та її подальшому використанню з метою забезпечення успішної професійної діяльності в умовах глобалізації та активного міжнародного спілкування.

Індикатори:

- результати *атестаційного іспиту* з англійської мови з метою контролю знань та вмінь із даної дисципліни, що лежать в основі міжнародних екзаменів рівня не нижче B2, а також ЄВІ з англійської мови для вступу в магістратуру.

3.2. Завдання випускової кафедри.

Для реалізації моделей *ESP* та *BE* необхідна активна участь випускових кафедр.

Модель *ESP* (англійська мова для спеціальних цілей) передбачає:

- оволодіння термінологією та основними поняттями зі спеціальності;
- розуміння нормативних вимог до стилістичного оформлення професійних та академічних текстів конкретної галузі знань;
- фокусування на професійній складовій.

Модель *Business English* (англійська мова для ділового спілкування) є основою формування професійно-орієнтованих комунікативних умінь для ефективної ділової комунікації: уміння опрацьовувати та створювати тексти різних жанрів бізнес-комунікації в усному та писемному мовленні, різні типи ділової документації (написання договорів, протоколів тощо, проведення переговорів та ведення дискусій). Особлива увага приділяється опануванню специфічної лексики та термінології бізнесу.

Індикатори:

1) для формування понятійного та термінологічного апарату за обраною спеціальністю, розуміння специфіки наукових досліджень в обраній галузі знань необхідно забезпечити:

- 100% лекційних курсів *глосарієм термінів й основних понять* англійською мовою;
- наявність не менше ніж у 20% лекційних курсів короткого викладу (*abstract, summary*) змісту лекцій АМ;
- використання *іншомовних джерел* у списку рекомендованої літератури за тематикою лекційного курсу;

2) для формування готовності презентувати результати досліджень в усній та писемній формах АМ з урахуванням академічних норм та вимог до оформлення відповідних текстів:

- не менше 70% курсових та кваліфікаційних робіт ОС «Бакалавр» та 100% кваліфікаційних робіт ОС «Магістр» мають включати *анотацію* АМ з переліком *ключових слів*.

ДОРОЖНЯ КАРТА
до програми підвищення рівня іншомовної комунікативної компетентності
учасників освітнього процесу МДУ на 2024-2026 рр.
“Mastery English MSU”

Ціль		Показник	Терміни	Відповідальні
визначення викладачів, які володіють англійською мовою на рівні, достатньому для викладання навчальних дисциплін англійською мовою		Складання таблиці за кожною кафедрою з зазначенням викладачів, які мають документи щодо рівня володіння англійською мовою (документ, що засвідчує володіння англійською мовою на рівні не нижче B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, або мати кваліфікаційні документи (документ про вищу освіту, науковий ступінь),	вересень 2024	Завідувачі кафедр
<i>закріплення за немовними кафедрами університету викладачів факультету іноземних мов для допомоги у викладанні</i>		Визначення спроможності викладачів англійської мови ФІМ надавати допомогу викладачам певних галузей	Не менше 1 викладача для певної галузі/споріднених галузей	Декан факультету іноземних мов
<i>розміщення контенту англійською мовою в</i>	Наявність до кожної теми		Не менше 2 дисциплін за	

<p><i>освітніх компонентах на Навчальному порталі Moodle-МДУ – 2024-2025 навч. рік;</i></p> <p><i>запровадження в Робочих програмах НД контенту англійською мовою – 2025-2026 навч. рік</i></p>	<p>анотації (Summary), ключових слів англійською мовою</p>	<p>Оновлення Робочих програм/Розробка силябусів</p>	<p>кожною ОП кожного семестру</p>	<p>Весь період реалізації програми</p>	<p>Викладачі кафедр університету, викладачі факультету іноземних мов</p>
	<p>Наявність до кожної теми 3 позицій видань англійською мовою</p>				
	<p>Підведення підсумку засвоєння матеріалу англійською мовою</p>				
<p><i>визначення здобувачів вищої освіти, які володіють англійською мовою на рівні, достатньому для вивчення навчальних дисциплін англійською мовою</i></p>	<p>Перевірка відповідних документів (сертифікатів), проведення тестування</p>			<p>До 01 січня 2025 р.</p>	<p>Завідувачі кафедр, гаранті ОП, тьютори ОП, завідувачі кафедр англійської філології та прикладної філології</p>